

FORSVARSMINISTERIET

TALESEDDEL

Bilag:
Sagsbehandler:
Sagsnummer:

TALESEDDEL TIL ÅBENT SAMRÅD FOR FØDEVAREUDVALGET DEN 12. NOVEMBER 2009 VEDR. UDFASNING AF FISKERIKONTROLSKIBET HAVØRNEN

Baggrund

Forsvarsministeren er kaldt i åbent samråd i Fødevareudvalget vedr. de redningsmæssige konsekvenser ved Fødevareministeriets planer om udfasning af fiskerikontrolskibet Havørnen.

Samrådsspørgsmål J:

"Vil ministeren redegøre for de redningsmæssige konsekvenser af at udfase fiskerikontrolskibet Havørnen, når Fiskeridirektoratets bidrag bliver reduceret med 330 dage?"

Samrådsspørgsmål K:

"Vil ministeren oplyse, hvorvidt der er planer om at styrke redningsberedskabet på andre områder som kompensation for Havørnens bidrag til beredskabet, hvis denne udfases?"

Samrådsspørgsmål L:

"Vil ministeren redegøre for, hvorfor planerne om at udfase Havørnen ikke har været drøftet under forhandlingerne om forsvarsforliget?"

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Bjarne Laustsen (S).

- Jeg er glad for at få muligheden for at komme her i dag med henblik på at drøfte et emne, som optager mig meget, nemlig søredningsberedskabet.

- Jeg finder spørgsmålene vigtige, og jeg vil gerne bidrage ved at redegøre for søredningstjenesten.
- Jeg er klar over, at fiskerikontrolskibet Havørnen bidrager til søredningsberedskabet.
- Jeg har som forsvarsminister selvfølgelig det overordnede, koordinerende ansvar for søredningstjenesten i danske farvande, hvilket fremgår af forsvarsloven.
- Men jeg vil gerne slå fast, at jeg ikke kan diktere, hvilke ressourcer de enkelte ressortministerier skal stille til rådighed for søredningstjenesten.
- Det afgør det enkelte ressortministerium suverænt selv. De ressourcer, der så stilles til rådighed, har jeg ansvaret for koordineres bedst muligt til gavn for det samlede redningsberedskab.
- Det er Joint Rescue Coordination Centre Danmark ved Søværnets Operative Kommando i Århus, som leder og koordinerer eftersøgnings- og redningsoperationer i forbindelse med nødstedte skibe, luftfartøjer og havanlæg. Og det kan de med de skibe og luftfartøjer, der stilles til rådighed for redningstjenesten.

Endvidere kan Joint Rescue Coordination Centre Danmark i forbindelse med en redningsaktion anmode om assistance fra andre statslige og civile skibe.

- Med henblik på at vurdere den bedst mulige gennemførelse af søredningstjenesten er der nedsat et tværministerielt rådgivningsorgan – benævnt Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd.
- Redningsrådet blev nedsat på baggrund af en anbefaling i en betænkning (af 27. juni 1957) om skibsfartens og luftfartens redningstjenester.
- Følgende ministerier er repræsenteret i Redningsrådet: Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Fødevarerministeriet, Justitsministeriet, Transportministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Forsvarsministeriet.
- Redningsrådet har til opgave at overveje og indstille til ansvarlige ministerier om foranstaltninger til den bedst mulige gennemførelse af eftersøgnings- og redningsoperationer.

- Det påhviler bl.a. Redningsrådet at fremføre synspunkter og stille forslag om den bedst mulige udnyttelse af det rådige materiel, herunder stille forslag om eventuel anskaffelse af yderligere materiel.
- Redningsrådet er således udelukkende et rådgivende organ, som ikke godkender ændringer i deltagernes bidrag, herunder eksempelvis Fødevareministeriets planer om en udfasning af Havørnen. Redningsrådet kan således heller ikke pålægge de enkelte bidragsydere til søredningsberedskabet at stille med bestemte ressourcer. Det afgør det enkelte ressortministerium suverænt selv.
- Jeg vil nu gå over til at besvare de stillede spørgsmål. Jeg indleder med spørgsmål J, som lyder:
- Spørgsmål J: "Vil ministeren redegøre for de redningsmæssige konsekvenser af at udfase fiskerikontrolskibet Havørnen, når Fiskeridirektoratets bidrag bliver reduceret med 330 dage?"
- I juni i år anmodede Fødevareministeriet Redningsrådet om en udtalelse i forbindelse med planerne om en evt. omstrukturering af Fiskeridirektoratets bidrag til

søredningsberedskabet.

- Fødevareministeriet havde opstillet to scenarier, hvori Fiskeridirektoratets fiskerikontrolskibe skulle reduceres med tre besætninger. I det ene scenarie blev der reduceret en besætning på hver af Fiskeridirektoratets tre kontrolskibe, der alle indgår i redningsberedskabet, mens man i det andet scenarie udfasede fiskerikontrolskibet Havørnen.
- Redningsrådet drøftede på sit møde i juni i år henvendelsen fra Fødevareministeriet og kunne ikke identificere væsentlige forskelle i valget mellem de to scenarier.
- I Redningsrådets udtalelse til Fødevareministeriet konkluderes det derfor, at det er Redningsrådets opfattelse, at Fødevareministeriets valg mellem de to scenarier i givet fald må bero på en helhedsvurdering, hvor også andre faktorer end de redningsfaglige indgår.
- Det er vigtigt at understrege, at Redningsrådet alene har forholdt sig til Fødevareministeriets henvendelse og dermed alene har set på forskellen mellem de to

opstillede scenarier, som Fiskeridirektoratet har opstillet.

- Jeg kan henholde mig til Redningsrådets udtalelse.
- Med det sagt, er det for mig ikke muligt at svare på, hvad de mere præcise konsekvenser for den enkelte søredningsaktion måtte være, såfremt Havørnen udfases.
- Det skal dog påpeges, at Havørnen alene indgår som ét blandt mange bidrag til det faste søredningsberedskab. I det faste søredningsberedskab indgår udover Fiskeridirektoratets fartøjer også flyvevåbnets redningshelikoptere og søværnets maritime indsatsenheder. Herudover indgår Farvandsvæsenets 21 redningsstationer med døgnvagt, hvortil der er knyttet forskellige fartøjer. Det drejer sig om 14 motorredningsbåde, 19 lette redningsbåde og 2 inspektionsfartøjer. Desuden indgår Marinehjemmeværnets fartøjer, som tæller 30 enheder af forskellige klasser.
- Hertil kommer de ikke-permanente tilknyttede ressourcer, som er et supplement til de faste

ressourcer. De omfatter bl.a. lodsbåde, som henhører under Farvandsvæsenet, evt. bådsberedskab, som kommunerne måtte have, kommunale aftaler med Falck og nabolandenes ressourcer.

- Og i den enkelte redningsaktion vil også civile skibe i området bistå, idet alle skibe på havet i henhold til bl.a. internationale regler og Lov om sikkerhed til søs er forpligtet til at hjælpe i forbindelse med en eventuel redningsaktion eller nødsituation på havet.
- Havørnen er altså et blandt mange bidrag til søredningsberedskabet.
- Når det er sagt, så vil udfasningen af Havørnen selvfølgelig medføre, at der antalsmæssigt er én enhed færre blandt de faste ressourcer, der er til rådighed for søredningstjenesten.
- Hvad udfasningen af Havørnen vil betyde for en konkret redningsaktion, kan jeg ikke sige, da, der som redegjort for, også indgår mange andre enheder i redningsaktioner, herunder de civile skibe, som befinder sig i det pågældende område.

- Afslutningsvis vil jeg godt understrege, at der i overvejelserne om ændringer til det faste redningsberedskab nødvendigvis må indgå en række faktorer, herunder økonomi og den pågældende bidragydners kerneopgave. Men den specifikke beslutning om at ændre i bidraget til redningsberedskabet tages, som nævnt, af de respektive ministre, i dette tilfælde fødevareministeren.
- Spørgsmål K: "Vil ministeren oplyse, hvorvidt der er planer om at styrke redningsberedskabet på andre områder som compensation for Havørnens bidrag til beredskabet, hvis denne udfases."
- Til dette spørgsmål kan jeg blot gentage, hvad jeg allerede har sagt: Jeg ikke kan diktere, hvilke ressourcer, de enkelte ressortministerier skal stille til søredningstjenesten. Dette besluttet alene af det enkelte ministerium. Således har Fødevareministeriet selv besluttet, hvilke enheder fra Fiskeridirektoratet som stilles til rådighed til søredningstjenesten.

- Som tidligere nævnt, skal man skal huske på, at søredningsberedskabet består af en række forskellige faste som frivillige bidragsydere.
- Som sagt, indgår der en række enheder i det faste beredskab udover Fiskeridirektoratets fartøjer. Og Fiskeridirektoratet vil også efter en eventuel udfasning af Havørnen bidrage med to fartøjer til søredningsberedskabet.
- Hertil kommer de ikke-permanente ressourcer samt de civile skibe, som jeg allerede har nævnt.
- Således vil søredningstjenesten kunne trække på en lang række ressourcer i forbindelse med en søredningsaktion – også efter en eventuel udfasning af fiskerikontrolskibet Havørnen.
- Et par tal kan illustrere, hvor ofte Fiskeridirektoratet deltager i eftersøgnings- eller redningsaktioner: Således deltog Fiskeridirektoratets tre fartøjer i 2006 i fem eftersøgninger samt én redning. I 2007 deltog Fiskeridirektoratets tre fartøjer i tre eftersøgninger og tre redninger, mens de samme fartøjer i 2008 deltog i én eftersøgning og én redning. Disse tal skal ses i forhold

til det samlede antal søredningsoperationer, som i 2007 og 2008 beløb sig til henholdsvis 315 og 308. Således er det altså langt fra hver gang, at Fiskeridirektoratets skibe indgår, når søredningsberedskabet aktiveres.

- I år har Havørnen indtil videre deltaget i to redningsopgaver samt én assistance ved grundstødning.
- Spørgsmål L: "Vil ministeren redegøre for, hvorfor planerne om at udfase Havørnen ikke har været drøftet under forhandlingerne om forsvarsforliget".
- På dette spørgsmål kan jeg svare meget kort og præcist: Fødevareministeriet eller Fiskeridirektoratet er ikke underlagt mit ministerium. Derfor blev planerne om udfasningen af fiskerikontrolskibet Havørnen ikke drøftet i forbindelse med forhandlinger om det nye forsvarsforlig.
- Som nævnt indledningsvist, er der tale om et vigtigt emne, og jeg mener generelt, vi har et godt søredningsberedskab.

- Såfremt der måtte være ønske herom, redegør jeg på et senere tidspunkt gerne for søredningstjenesten. Det kunne f.eks. finde sted hos Søværnets Operative Kommando i Århus, hvor Joint Rescue Coordination Centre Danmark er placeret.
- Tak for ordet.